

B. Completed MNP Roads.—

1. Road from approach road to Honnakere 4-00 K. M.
2. Road from approach road to Chinnasamudra 3-00 K. M.
3. Road from approach road to Arehalli 3-00 K. M.

C. Other important non PWD roads.—

1. Burudekatti to Hosadurga Railway Station via Jammapura Chikkammanahally. 6-30 K. M.
2. Bellalasangamudra Kaval to join H. A. Road via Bammenahally Thorachannahatti; 8-00 K. M.
3. Kondajji to join T. H. Road via Thippajjinahatti Marabaghatti; 4-00 K. M.

ಈ ರೀತಿ ಪ್ರೌಢೋಪಲ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸಪ್ಪ — ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೮೨೪೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ

೨೩೦. ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ). — ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೆ. —

ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು),

ಆ) ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ದಶಮಾಂಶ ಎಷ್ಟು;

ಇ) ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೇಮ್ಸ್ (ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು). —

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು ಒಟ್ಟು ೩೮,೪೦೮ ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಅಂದರೆ ೩೮,೪೦೮ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳು) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಅರಣ್ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. —

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು

ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಚ.ಕಿ.ಮೀ)

೧) ಬೆಂಗಳೂರು

...

೧೧೬೮.೫೫

೨) ಬೆಳಗಾವಿ

...

೨೨೨೮.೬೫

೩) ಬಳ್ಳಾರಿ

...

೧೭೪೩.೫೩

೪) ಬೀದರ್

...

೪೮೩.೫೧

೫) ಬಿಜಾಪುರ	...	ರೂ.೨೪.೩೦
೬) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	...	೨೧೭೯.೦೮
೭) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	...	೧೫೬೨.೨೯
೮) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	...	೫೦೪೫.೭೩
೯) ಧಾರವಾಡ	...	೧೩೫೦ ೨೧
೧೦) ಗುಲ್ಬರ್ಗ	...	೧೧೩೭.೮೫
೧೧) ಹಾಸನ	...	೫೪೧.೦೭
೧೨) ಕೊಡಗು	...	೧೨೪೮.೩೨
೧೩) ಕೋಲಾರ	...	೧೦೩೯.೪೧
೧೪) ಮಂಡ್ಯ	...	೧೯೩.೭೯
೧೫) ಮೈಸೂರು	...	೪೧೨೬.೪೫
೧೬) ರಾಯಚೂರು	...	೧೦೯೦.೦೩
೧೭) ಶಿವಮೊಗ್ಗ	...	೩೨೭೦.೧೬
೧೮) ತುಮಕೂರು	...	೮೬೫.೨೪
೧೯) ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	...	೮೨೯೧ ೫೧

ಒಟ್ಟು.— ೩೮,೪೦೮.೪೮

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಶತ ೨೦ ಭಾಗ ಭೂಮಿಯು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಶತ ೨೩ ಭಾಗ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ರೂ. ೪೩,೮೧, ೨೯,೦೦೦-೦೦ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ದೀದರ್, ಬಿಜಾಪುರ, ಮಂಡ್ಯ, ಹಾಸನ, ತುಮಕೂರು ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅರಣ್ಯ ಇದೆ, ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅಥವಾ ಜೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಾಯಧನ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆ ? ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ರೂ. ೪೩,೮೧,೨೯,೦೦೦-೦೦ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿನಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಮೃಗಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ? ಮರದ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ? ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್ಗೆ ಮರ. ಪೇಪರ್‌ಮಿಲ್‌ಗೆ ಬಿದಿರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಜಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಗೋಡಂಬಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್‌ಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ವ್ಯವಸಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಮಿರ್ಚಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಟೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಉಡ್‌ನಿಂದ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಮೈಸೂರ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ರಬ್ಬರ್‌ನಿಂದ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಬಾಂಬೂನಿಂದ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಫೈರ್ ಉಡ್‌ಮಾರಾಟದಿಂದ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್‌ಗೆ ಅರಣ್ಯ

ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಏನು ನೀಲಗಿರಿ ಉಳಿದಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಮರವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಜಲಾಶಯಗಳ ಜೀವಾವಧಿ

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ (ಉಲ್ಲಾಸ).—ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೆ ?

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಉಪಯುಕ್ತ ಜೀವಾವಧಿ ಎಷ್ಟು ?

೧. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ ೨. ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ ೩. ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು
೪. ರೇಣುಕಾ ಸಾಗರ (ಮಲ ಪ್ರಭಾ ಜಲಾಶಯ) ೫. ಘಟಪ್ರಭಾ ಜಲಾಶಯ ೬. ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ೭. ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸಾಗರ ೮. ನುಗು ಜಲಾಶಯ.

ಆ) ಈಗಿನ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಯುಕ್ತ ಜೀವಾವಧಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಲಾಶಯದ ಉಪಯುಕ್ತ ಜೀವಾವಧಿ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ?

ಇ) ಹೀಗೆ ಜೀವಾವಧಿ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರಂಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ ?

ಈ) ಹೀಗೆ ಜಲಾಶಯಗಳ ಜೀವಾವಧಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣಗಳೇನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು.

ಅ) ೧. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ — ೩೦೬ ವರ್ಷಗಳು.

೨. ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ — ೧೨೩ ವರ್ಷಗಳು.

೩. ರೇಣುಕಾ ಸಾಗರ — ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳು.

೪. ಘಟಪ್ರಭಾ ಜಲಾಶಯ ಉಳಿದ ಜಲಾಶಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. — ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳು.

ಆ) ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ — ೨೭೦ ವರ್ಷಗಳು. ಮತ್ತು ೬ ವರ್ಷಗಳು.

ಇತರ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇ) ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ರೇವೇ ಮಂಡ್ಲಿನ ಶೇಖರಣೆಯಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಂಗ್ರಹವು ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.

ರೇವೇಮಂಡ್ಲಿನ ಶೇಖರಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಡೆಗಟ್ಟಲಾಗದಿರುವುದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಗತಿ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರೂಪಣೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚ ನಿರಂಪಯುಕ್ತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಕೂಡದು.

ಈ) ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು.

ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಟ್ಟ ರೇಖಾ ಒಡ್ಡುಗಳ (ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್) ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಕೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಉಳ್ಳಾಳಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಹಳ